

Ettxera etortzen zaizkizun saltzaileekin, kontuz!

Etkez etxeko bisitaldietan, komertzialek era guztietako estrategiak erabiltzen dituzte erosleak gonbentzitzeko, eta askotan iruzurak ere gertatu ohi dira. Gai hori abiapuntu, ariketa hauek egingo dituzu:

- Esperientzia batzuen adibideetan oinarrituta, zure esperientziari buruz hitz egingo duzu.
- Testu baten zati bat irakurrita, galderen erantzun zuzena aukeratuko duzu.
- Zenbait egituraren eta hitzen esanahiaz jabetzeko, galderen erantzun zuzena aukeratuko duzu.
- Gomendioak nola eman: Testu bat irakurrita, zenbait egitura erabiliz esaldiak amaituko dituzu.
- Zure etxepekoentzat abisu bat idatziko duzu, zenbait gomendio emanaz

Gertatu zaizu antzekorik?

Zerbait saldu nahi digutenean saltzaileek era guztietako estrategiak erabiltzen dituzte kontsumitzaileok konbentzitzeko. Irakurri hauei gertatu zitzaiena. Ondoren, beheko galderei erantzun eta komentatu taldean.

- Duela urte bete gizon gazte bat etorri zitzaidan ate joka, led bonbillak eskainiz. Esan zidan, lege baten arabera, bonbilla horiek jarri beharra genituela eta berak prezio berezian zituela.
- Gogoan dut nola behin emakume bat etorri zitzaidan Iberdrolakoa zela esanez. Argi-tarifa merkeagoa eskaini zidan. Behin eta berriz eskatu zidan oraingo konpainiarekin nuen kontratua erakusteko. Baina itxura arraroa hartu nion, eta badaezpada ez nion erakutsi.
- Ba, behin nire amari gas-konpainia batetik etorri zitzaizkion, adinekoentzat tarifa bereziak zituztela esanez. Berak dena sinetsi eta konpainiaz aldatu zen, baina gero ohartu zen garestiago atera zitzaiola, zerbitzu gehigarri bat jarri ziotelako.

1. Gertatu zaizu inoiz antzeko egoera bizitzea?

2. Etxe-atarian edo telefonoz honelako zerbait eskaintzen dizutenean, nola jokutzen duzu?

Etkez etxeko salmentak

Testu honetan etkez etxeko salmenta arautzeko martxan jarri duten lege bati buruzko informazioa aurkituko duzu. Irakurri arretaz eta aukeratu beheko galderen erantzun zuzena.

ARGIA ETA GASA ETXEZ ETXE SALTZEA DEBEKATU DA

Elektrizitatea eta gasa merkaturatzen duten enpresek debekatuta dute atez ate kontratatzea, non eta kontsumitzaileak, aldeztu aurretik, bisitaldia espresuki eskatu ez duen. Gobernuak erabaki hori sartu du trantsizio energetikorako neurri urgenteei buruzko Errege Lege Dekretuan, argiaren prezio-igoera ikusirik.

Etxez etxeko bisitaldiak egiten dituzten komertzialen iruzur-jardunbideak ohiko bihurtu dira gure artean. Seguru inoiz txirrina jo dizutela argiaren faktura merkaturako lukeen tarifa-aldaketa eskaintzeko. Inoiz onartu baduzu, ordea, kontu korronteari begiratzean ohartuko zinen prezioa ez dizutela murriztu, eta, hori gutxi balitz, beste konpainia batek kobratu dizula. Konpainia aldatu dizute, abisatu gabe eta iruzur eginez!

Horrelako ekintzekin horixe lortu nahi dute, hain zuzen, zuri konpainia aldaraztea alegia, askotan zuri horretaz jabetzeko aukerarik ere eman gabe. Batzuetan, mantentzearen edo aparteko beste zenbait zerbitzuren ordainketa ere sar dezakete kontratuan. Horrelako jardunbideek engainu ugari dakartzate berekin, adineko pertsonen artean bereziki, atez ate produktu edo zerbitzuak eskaintzen dituztenek badakitelako errazagoa dela pertsona horiei iruzur egitea. Alabaina, urriaren 6an Errege Lege Dekretu bat argitaratu zen, elektrizitatea eta gasa merkaturatzen duten enpresei metodo horri jarraikiz kontratazioak eta publizitatea egitea debekatzeko.

Publizitatea eta kontratazioak debekatu dira

Araudiak ezartzen duenez, argi- eta gas-enpresek ezin izango dute beren produktuei buruzko publizitaterik edo kontrataziorik egin etxez etxeko bisitaldietan, non eta kontsumitzaileak, bere ekimenez eta aldeztu aurretik, hitzordua eskatu ez duen. Hemendik aurrera konpainiek aukera izango dute oraindik legezkoak diren aukerak erabiltzen jarraitzeko, esaterako, kontratazioak egiten telefonoz edo merkataritza-guneetan zein beste toki batzuetan kokatutako informazio-guneen bitartez. Bestalde, bezeroak saltzailea bere etxera gonbida dezala ahalegintzeko aukera ere badute.

www.kontsumobide.euskadi.eus web ataritik hartutako testu-zatia. Aldizkariaren 34. alea.

1 Eroslea adinekoa bada, etxez etxe dabilzan komertzialek...

- a) Produktu gehiago eskaintzen dizkiote.
- b) Badakite etxera sartzen utziko dietela.
- c) Badakite errazago dutela iruzur egitea.

2 Urriaren 6an argitaratutako Errege Dekretuaren arabera, elektrizitate eta gas-enpresei...

- a) beraien zerbitzuen publizitatea egitea debekatuko zaie.
- b) etxez etxe zerbitzuen edo produktuen kontratazioa eta publizitatea egitea debekatuko zaie.
- c) zerbitzuak telefonoz kontratatzea debekatuko zaie.

1) Etxez etxeko salmenta-metodo hauen bidez, haxe lortu nahi dute:

- a) bezeroaren zenbait datu.
- b) bezeroari beraien produktuei buruzko informazio faltsua ematea.
- c) bezeroa konpainiaz aldatzea, bera horretaz konturatu gabe.

2) Kontsumitzaileak aurrez hitzordua eskatzen badu, argi- eta gas-enpresek...

- a) beraien produktuak telefonoz eskaintzea debekatua izango dute.
- b) nahi badute, noren izenean datozen egiaztatu ahalko dute.
- c) etxez etxe beraien produktuen publizitatea edo kontratazioak egin ahalko dituzte.

Aurreko ariketako testuan agertu diren zenbait egituraren eta hitzen esanahiari erreparatuko diezu. Aukeratu beheko galderen erantzun zuzena.

"Konpainia aldatu dizute, abisatu gabe **eta iruzur eginez**". Zer esan nahi du aditz horrek?

- ☐ Zure kontura barre egin dutela.
- ☐ Engainatu egin zaituztela.
- ☐ Lapurreta bat egin dizutela.

"Etxez etxeko bisitaldiak egiten dituzten komertzialen iruzurrak ohiko bihurtu dira". Zer esan nahi du azpimarratutakoak?

- ☐ Portaera horiei asko antzematen zaiela.
- ☐ Orain saltzaileek iruzur egitea egunerokoa dela.
- ☐ Komertzialek iruzur egiteko ohitura handia izan dutela.

"Zuk konpainia (enpresa) aldatzea nahi dute, bezeroari horretaz **jabetzeko** aukerarik ere eman gabe". Zein da "jabetu" aditzaren baliokidea?

- ☐ Kezkatu.
- ☐ Onartu.
- ☐ Konturatu.

"Araudiak ezartzen duenez, argi- eta gas-enpresek ezingo dute etxez etxe produktuei buruzko publizitaterik egin". Zer esan nahi du azpimarratutakoak?

- ☐ Araudiak hori lehendik barne duela.
- ☐ Araudiak hori agintzen duela.
- ☐ Araudiak hori arbuizatzeko duela.

"Enpresa hauek debekatuta dute atez ate kontratatzea, non eta kontsumitzaileak bisitaldia espresuki eskatu ez duen". Zein esalditan dago azpimarraturiko egituraren baliokidea?

- ☐ Zeren eta kontsumitzaileak bisitaldia espresuki eskatu baitu.
- ☐ Harik eta kontsumitzaileak bisitaldia espresuki eskatzen duen arte.
- ☐ Baldin eta kontsumitzaileak bisitaldia espresuki eskatzen ez badu.

Jarraitu beharreko gomendioak

Irakurri zer aholku ematen diren beheko testuan iruzurrei aurre egiteko. Ohartuko zarenez, guztietan “baldintza + **agintezko esaldia**” egitura erabiltzen da idazki honetan. Baldintzarekin testuingurua ematen da eta agintera bidez aholkua.

Badago beste modurik hori esateko, adibidez: “**hobe da (duzu)**” eta “**komeni da**”.

Artikuluaz azpimarratuta dauden aholkuak idatz itzazu beste era baten.

Gomendioak

- (1) Ez utzi inor zure etxean sartzen, aldez aurretik haren zerbitzua eskatu ez baduzu.
- (2) Gas- edo elektrizitate-konpainia aldatu nahi baduzu, lehenik eta behin, aztertu zure faktura: fakturazioaldia, kontratatutako tarifa, aparteko zerbitzuak, etab. Horrela jakingo duzu zure premietara ondoen egokitzen den zerbitzua zein den.
- (3) Saihestu presio komertziala: eskatu informazio guztia idatziz, arretaz irakurtzeko. Pentsatu eskaintzen dizuten hori benetan behar ote duzun, eta konparatu beste aukera batzuekin.
- (4) Ezer sinatu baino lehen, aztertu eskaintza patxadaz, eta, zerbait ulertzen ez baduzu, galdetu.
- Ez eman inoiz inori faktura bat edo zure egungo kontratuari buruzko informazioa eta datuak ematen dituen dokumenturen bat.

Kontratu bat sinatzen baduzu

- Kopia bat eman behar dizute, kontratatutako zerbitzuei buruzko informazioa barne.
- Gainera, komertzialarekin zure helbidean bisitaldi bat hitzartzen baduzu, dokumentu bat eman behar dizute, non argi eta garbi adieraziko den kontratua bertan behera uzteko eskubidea duzula, azalpenik eman gabe eta inolako zigorrik gabe.

Kontratua sinatzen duzunez geroztik 14 eguneko epea duzu kontratua bertan behera uzteko. Gogoratu zuk zeuk frogatu behar duzula kontratua epearen barruan bertan behera utzi izana. Bidalketa-data eta haren edukia egiaztatzen duen kanal bat erabili: gutun ziurtatu bat, burofax bat edo mezu elektronikoa bat, esate baterako.

www.kontsumobide.euskadi.eus web ataritik hartua. Aldizkariko 34. alea.

- 1) _____

- 2) _____

- 3) _____

- 4) _____

HOBE IZAN nola erabili?

Era inbertsonalean, erabili -T(z)e aditz-izena. Baina, erreferentzia den subjektuarekin, erabili PARTIZIPIOA.

- Ezer sinatu baino lehen, **HOBE DA** eskaintza patxadaz azterTZEA.

- Ezer sinatu baino lehen, **HOBE DUZU** aurrez informazioa eskuraTU.

Gure etxepean iruzurak gertatu dira, kontuz!

Azken boladan zure auzoan hainbat iruzur gertatu dira. Zu etxeko administradorea zara eta gaiak asko kezkatzen zaituenez, zure **etxepeko atarian abisu bat** jartzea pentsatu duzu, auzokideak ohartarazteko, eta honelakoetan zer aholku jarraitu behar dituzten adierazteko. Behean dituzu idatzian erabil ditzakezun zenbait egitura.

Egitura lagungarriak:

Dakizuenez // Jakingo duzuenez...

Esan digute /Jakin dugu... -(e)LA

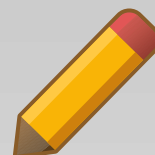
Azken boladan, ..

Arretaz ibili

Komeni da ... - T(z)EA

Garrantzitsua da... -T(z)EA

HOBE DA... + -T(z)EA

Erantzunak

Etxez etxeko salmentak

1 Eroslea adinekoa bada, etxez etxe dabilzan komertzialek...

Badakite errazago dutela iruzur egitea.

2 Urriaren 6an argitaratutako Errege Dekretuaren arabera, elektrizitate eta gas-enpresei...

etxez etxe zerbitzuen edo produktuen kontratazioa eta publizitatea egitea debekatuko zaie.

"Konpainia aldatu dizute, abisatu gabe eta iruzur eginez". Zer esan nahi du aditz horrek?

☐ Engainatu egin zaituztela.

"Etxez etxeko bisitaldiak egiten dituzten komertzialen iruzurrak ohiko bihurtu dira". Zer esan nahi du azpimarratutakoak?

☐ Orain saltzaileek iruzur egitea egunerokoa dela.

"Zuk konpainia (enpresa) aldatzea nahi dute, bezeroari horretaz jabetzeko aukerarik ere eman gabe". Zein da "jabetu" aditzaren baliokidea?

☐ Konturatu.

1) Etxez etxeko salmenta-metodo hauen bidez, hauxe lortu nahi dute:

bezeroa konpainiaz aldatzea, bera horretaz konturatu gabe.

2) Kontsumitzaileak aurrez hitzordua eskatzen badu, argi- eta gas-enpresek...

etxez etxe beraien produktuen publizitatea edo kontratazioak egin ahalko dituzte.

"Araudiak ezartzen duenez, argi- eta gas-enpresek ezingo dute etxez etxe produktuei buruzko publizitaterik egin". Zer esan nahi du azpimarratutakoak?

☐ Araudiak hori agintzen duela.

"Enpresa hauek debekatuta dute atez ate kontratatzea, non eta kontsumitzaileak bisitaldia espresuki eskatu ez duen". Zein esalditan dago azpimarraturiko egituraren baliokidea?

☐ Baldin eta kontsumitzaileak bisitaldia espresuki eskatzen ez badu.